

УДК 332.133.6

В.Ф. Гамалій, проф., д-р фіз.-мат. наук

Кіровоградський національний технічний університет, м.Кропивницький, Україна

О.М. Кошик, ст.наук. співр., канд.екон. наук

ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України, м.Київ, Україна

Н.І. Легінькова, доц., канд. екон. наук

Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету, м.Кропивницький, Україна

Аналіз ролі індустриальних парків в структурній модернізації економіки

У статті аналізується досвід створення та розвитку індустриальних (промислових) парків за кордоном та в Україні. Показано, що в останні десятиліття фіксується значне збільшення кількості індустриальних парків в світі, вони відіграють значну роль у модернізаційних процесах у розвинених країнах, а також країнах, що розвиваються, і постсоціалістичних країнах. В Україні їх створення тільки розпочалося, воно здійснюється в досить несприятливих умовах.

індустриальні парки, інфраструктура індустриальних парків, інвестиції, сприятливі умови діяльності індустриальних парків

В.Ф. Гамалій, проф., д-р фіз.-мат. наук

Кіровоградський національний технічний університет, г. Кропивницький, Україна

А.М. Кошик, ст.научн. сотр., канд.экон. наук

ГО «Інститут економіки и прогнозирования» НАН Украины, г. Киев, Украина

Н.И. Легинькова, доц., канд. экон. наук

Кіровоградська летня академія Національного авіаційного університету, г. Кропивницький, Україна

Анализ роли индустриальных парков в структурной модернизации экономики

В статье анализируется опыт создания и развития индустриальных (промышленных) парков за рубежом и в Украине. Показано, что в последние десятилетия фиксируется значительное увеличение количества индустриальных парков в мире, они играют значительную роль в модернизационных процессах в развитых, развивающихся, постсоциалистических странах. В Украине их создание только началось, оно происходит в достаточно неблагоприятных условиях.

индустриальные парки, инфраструктура индустриальных парков, инвестиции, благоприятные условия деятельности индустриальных парков

Постановка проблеми. Україна, особливо в останні роки, пережила період масштабної деіндустріалізації. Як показує світовий досвід, без розвинутої промисловості країна не може мати сучасну розвинену ефективну економіку. При цьому ключову роль повинна відігравати реіндустріалізація на новій технологічній базі. Одностороння орієнтація на розвиток АПК є безперспективною. Цей висновок обумовлюється тим, що в світі немає розвинених країн з переважаючим аграрним сектором. Середня питома вага промисловості у ВВП країн «великої сімки» складає лише 1,3% [12]. Крім того, світовий досвід показує, що така орієнтація сприяє монокультурності сільського господарства, що, в свою чергу, може створити серйозні проблеми для забезпечення продовольчої безпеки країни. Брак харчових продуктів характерний саме для аграрних країн, в розвинених індустриальних країнах такої проблеми не існує [9].

Як показує досвід зарубіжних країн, створення індустриальних парків є одним з найважливіших факторів модернізації промисловості, їх роль в економіках багатьох країн світу стрімко зростає, зокрема, в залученні інвестиційного капіталу. Незважаючи на чисельні декларації, в Україні індустриальні парки знаходяться фактично у зародковому стані. Подолання цієї ситуації – одна з важливих умов відродження української промисловості і економіки в цілому.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Деякі ключові аспекти діяльності індустріальних (промислових) парків з точки зору інноваційного розвитку та територіальної організації виробництва були розглянуті в працях Д.Норта [7], Э.Тоффлера [11], М.Портера [8].

В Україні дослідження проблематики індустріальних парків розпочалися лише декілька років тому. Сай-Боднар Л. досліджує проблеми оподаткування індустріальних парків [10]. В.Галасюк займається проблемами нормативно-правового, законодавчого забезпечення діяльності індустріальних парків [2]. Бенюк Л. досліджує регіональні аспекти діяльності індустріальних парків [1]. Молдаван О. займається питаннями фіскального забезпечення функціонування індустріальних парків, зокрема, можливостей податкового стимулювання їх діяльності.

Оскільки дослідження розпочати недавно, багато важливих питань ще не знайшли достатнього висвітлення. Це, безпосередньо, стосується необхідності створення індустріальних парків для України, яка дуже часто заперечується.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз та узагальнення досвіду зарубіжних країн в створенні та забезпеченні функціонування індустріальних парків та виявлення основних причин, які гальмують їх розвиток в Україні.

Викладення основного матеріалу. Чіткого визначення поняття «індустріальний парк», втім, як і понять «вільна економічна зона», «технопарк», «територія пріоритетного розвитку», немає. Згідно з Законом України «Про індустріальні парки» [3] в останній редакції індустріальний (промисловий) парк) - визначена ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері переробної промисловості, а також науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій на умовах, визначених цим Законом та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку

У Європі індустріальні парки існують з кінця 19 століття. Перший був створений в Англії. У 1896 році Ернест Тера Хооли придбав 10 гектарів землі повз манчестерського морського каналу. Після цього на цій території була створена уся необхідна інженерна та транспортна інфраструктура, а ділянки почали здаватися в оренду або продаватися промисловим підприємствам. Так виник перший в світі індустріальний парк. У 1910 році Генрі Форд саме в ньому розмістив свій перший автомобіль в Європі. А вже до 1920 року на території парку було розміщено більше 300 американських фірм та офісів [4]. Сьогодні, за даними UNIDO (Організація ООН по промислому розвитку), в світі вже працює понад 15 000 індустріальних парків.

Досвід функціонування індустріальних парків доводить їх вкрай високу ефективність. За розрахунками експертів, у середньому в світі в 1 га площі індустріального парку інвестори інвестують від 1,0 до 5,0 млн. дол. І створюють від 20 до 50 робочих місць [10]. Країни – сусіди України – Польща, Угорщина, Чехія, вже створили сотні індустріальних парків за активної фінансової підтримки ЄС.

В той же час за кордоном використовується цілий арсенал податкових та інших пільг для стимулювання створення і розвитку промислових парків. Податковими інвестиційними стимулами, що застосовуються іншими країнами для розвитку індустріальних парків, є:

- пільгові ставки з податку на прибуток (Нідерланди, Чехія, Туреччина, Китай);
- звільнення від ввізного мита на обладнання та устаткування (Туреччина, Нідерланди, Азербайджан, Республіка Білорусь, Узбекистан);

- звільнення від сплати податку на нерухомість (Польща, Нідерланди, Туреччина, Тайвань, Казахстан, Узбекистан, Азербайджан, Республіка Білорусь);
- звільнення від податку на землю (Туреччина, Тайвань, Китай);
- звільнення від податку на оренду землі або нерухомого майна (Литва, Туреччина);
- звільнення від сплати місцевих податків і зборів (Угорщина);
- застосування пільгових суттєво знижених тарифів на комунальні послуги (Туреччина, Угорщина);
- державні гарантії від несприятливої зміни законодавства про податки і збори (діють у багатьох країнах та передбачають збереження умов діяльності в разі прийняття законів, які погіршують умови в частині митного, податкового та інших режимів) [10].

Стимулом для створення та функціонування парків є також податкові канікули, передусім зі сплати податку на прибуток, землю та нерухоме майно. Їх зміст полягає в тимчасовому звільненні підприємства, яке знаходиться на території парку, від сплати цих податків за умови спрямування коштів на інвестиційні цілі або збільшення виробництва й експорту продукції. Серед них ключову роль відіграє пільгове оподаткування прибутку, яке може сягати досить значних розмірів. Причому воно діє протягом значних термінів.

В Словаччині пільгова ставка податку на прибуток диференційована та дорівнює від 5% до 50%. При цьому застосовується й цілий комплекс інших пільг: часткове повернення інвестиційних витрат (40 – 60%, але не більше 5 млн. євро за проект); 100% відшкодування за придбання земельної ділянки або зміну його цільового призначення; компенсація в сумі 4 – 10 тис. євро за кожне створене робоче місце; звільнення від податку на землю і нерухомість у деяких регіонах; 125% амортизації витрат на придбання нових технологій та науково – дослідницькі розробки. Саме це дозволило створити 54 індустріальних парки в межах 5 спеціальних зон. Загальний обсяг інвестицій – більше 11 млрд. дол. США, створено більше 95 тис. нових робочих місць [6]. У Македонії резиденти індустріальних парків на 10 років звільняються не тільки від сплати податку на прибуток, але від прибуткового податку. Торгівля товарами та послугами, як і імпорт товарів, в ПП звільнені від ПДВ. В Польщі інвесторам компенсують значну частину інвестицій через пільгову ставку на прибуток від 30% до 70% в залежності від розміру підприємства, місця знаходження та виду діяльності. Іноді використовуються й звільнення від податку на нерухомість та землю.

В умовах гострого браку фінансових коштів в країні, велику роль зможуть відіграти індустріальні парки, які, на відміну від ВЕЗ, переважно не потребують менш значної державної фінансової підтримки. Хоча надання, зокрема, податкових пільг є необхідною умовою їх створення та фінансування – саме про це свідчить досвід країн, в яких індустріальні парки довели свою ефективність. Експерти Асоціації індустріальних парків України (АІПУ) стверджують, що у будівництві промислових зон є ряд значних переваг, серед яких: створення нових робочих місць, збільшення надходжень до місцевих бюджетів, ріст доходів населення, реалізація проектів регіонального розвитку, розвиток соціальної інфраструктури, розширення сфери послуг, а також формування позитивного іміджу регіону шляхом виробництва високоякісної та конкурентної продукції.

Законодавче оформлення створення та діяльності індустріальних парків в Україні ще далеко не завершено. Прийнятий Закон України «Про індустріальні парки» законодавчо закріплює поняття «індустріального парку» як однієї з форм залучення інвестицій в облаштування і освоєння земельних ділянок для здійснення промислової та іншої господарської діяльності. В ньому також:

- визначається правове становище органів державної влади та місцевого самоврядування і суб'єктів господарської діяльності як ініціаторів створення індустріальних парків на землях державної, комунальної та приватної власності;
- закріплюється правовий статус керуючої компанії і учасників господарської діяльності території індустріального парку;
- врегульовуються суспільні відносини між ініціаторами, управляючою компанією, учасниками індустріального парку і т. ін.

Незважаючи на те, що розвиток індустріальних парків визначено як один із основних напрямків промислової політики в Україні, фактично на даний момент він заблокований.

Створення перших промислових парків почалося в Україні лише на початку 2014 року. Тоді ж був розроблений національний проект «Індустріальні парки України», який передбачав створення в різних регіонах 10 пілотних парків. В кінці 2014 г. було зареєстровано 12 парків. Згідно з даними Реєстру індустріальних (промислових) парків Міністерства економічного розвитку і торгівлі, станом на 03.06.2016 року їх зареєстровано 13 (табл.1). Проте, фактично працюють лише 4 з них: «Рясне – 2» (Львівська область), «Коростень» (Житомирська обл.), «Свема» (Сумська обл.), «Соломоново» (Закарпатська обл.).

При цьому по індустріальним паркам «Рясне», «Коростень», «Соломонове» в Реєстрі відсутня інформація про вид діяльності згідно з КВЕД. Комунальне підприємство «Свема» спеціалізується на виробництві та обробці сільськогосподарської продукції, переважно зернових культур. Організаційні форми цих індустріальних парків (товариства з обмеженою відповідальністю, комунальні підприємства) свідчать, що мова йде про досить дрібне виробництво, яке, звичайно, не може серйозно вплинути на економічну ситуацію в країні. В плані створення індустріальних парків України значно відстає від країн – сусідів. В Угорщині їх налічується 206, в Польщі – 66, в Чехії – 144, в Росії – 128 (45 діючих).

Те, що навіть по тим паркам, які розглядаються як реально працюючі, відсутня інформація, яка б дозволила оцінити ефективність їх економічної діяльності, свідчить, що говорити навіть про зародковий стан розвитку промислових парків в Україні ще зарано. Можливо, створення Херсонського індустріального парку, який буде спеціалізуватися на виробництві сільськогосподарської техніки, зокрема, комбайнів, дозволить зрушити справу з місця. Проте слід нагадати, що усі чисельні спроби налагодити виробництво комбайнів, зокрема, в рамках програми «Херсонський комбайн», були невдалими.

Те, що створення індустріальних парків в Україні гальмується, має досить просте пояснення, а саме: у порівнянні з зарубіжними країнами не забезпечується посправжньому пільговий режим їх функціонування. Безперечно, обмежені пільги надаються. Зокрема, звільнення від сплати податку на нерухомість в межах індустріального парку (втім, оскільки ставки цього податку незначні, то й фінансовий зиск від його відміни також вкрай незначний, він не може суттєво вплинути на фінансові результати діяльності парків).

Також існують митні пільги, від мит звільняється імпорт продукції, зокрема, високотехнологічної та наукоємної, яка не виробляється в Україні. Проте слід врахувати, що такі пільги діяли і при функціонуванні вільних економічних зон, причому вони були введені на тривалий час. Але їх досить швидко скасували, посилаючись на те, що під видом високотехнологічної продукції на пільгових умовах ввозяться продукти харчування, споживчі товари тощо. Зрозуміло, що цей негативний

Таблиця 1 – Індустріальні парки, включені до державного реєстру Мінекономрозвитку станом на 3.06.2016 р.

Назва	Місце знаходження	Дата включення	Строк створення, років	Земельна ділянка, га	Ініціатор створення	Керуюча компанія	Учасники
Долина	м. Долина, Івано-Франківська обл.	03.02.2014	30	27,14	Долинська міськрада	€	немає
Славута	м. Славута, Хмельницька обл.	07.02.2014	50	50,0	Славутська міськрада	€	немає
Ряне – 2	м. Львів	07.02.2014	50	23,49	Львівська міськрада	€	немає
Коростень	м. Коростень, Житомирська обл.	01.04.2014	30	42,20	Коростенська міськрада	€	немає
Центральний	м. Кременчук, Полтавська обл.	01.04.2014	50	168,55	Кременчукська міськрада	немає	немає
Свема	м. Шостка, Сумська обл.	06.06.2014	30	92,0	Шосткинська міськрада	€	"Шосткинський елеватор"
Соломоново	с. Соломоново, Закарпатська обл.	06.06.2014	30	66,2	"Сезпарксервіс", "Євромотор", "Євроавтотек", "РІК"	€	немає
Перший український індустріальний парк	пгт. Велика Димерка, Київ. обл.	08.07.2014	40	105,0	"Земельний союз"	немає	немає
Bіotic Hill	м. Клев	01.09.2014	39	56,74	"Біюнік Девелопмент"	немає	немає
iPark	с. Визирка, Одеська обл.	01.09.2014	49	16,0	Ставніцер А.А., Мушинська В.К.	€	немає
Кривбас	м. Кривий Ріг, Дніпропетр. обл.	01.09.2014	30	26,03	Криворізьська міськрада	немає	немає
Тростянець	м. Тростянець, Сумська обл.	14.10.2014	30	39,96	Тростянецька міськрада	€	немає
Мироцьке	с. Мироцьке, Київська обл.	30.05.2016	30	36,67	Іванченко Л.В.	€	немає

Джерело: [4]

досвід не стимулює до створення індустріальних парків, оскільки у інвесторів немає впевненості, що пільги, як податкові, так і інші, справді вводяться на тривалий час.

До того ж, передбачений в постанові КМУ № 558 від 19.06.2013 механізм отримання митних пільг занадто складний, тому інвестори відмовляються від його використання.

Також індустріальні парки звільняються від участі в інфраструктурних проектах, в тому числі, соціального спрямування, в населених пунктах. І це практично все.

В жовтні 2016 року в першому читанні прийнятий Закон України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо розвитку вітчизняного виробництва шляхом стимулювання залучення інвестицій в реальний сектор економіки через індустріальні парки».

Законопроектом пропонується внести наступні зміни до Податкового кодексу України:

- визначити виключний перелік критеріїв до учасників індустріальних парків, що мають право на застосування стимулюючих особливостей оподаткування (мінімальна кількість робочих місць, види діяльності, середня заробітна плата по підприємству);

- встановити терміном на 10 років особливості оподаткування податком на прибуток учасників індустріальних парків (перші п'ять років за 0% ставкою, наступні п'ять років за ставкою вдвічі меншою за базову (сьогодні 9%);

- надати можливість розстрочення строком на 5 років сум податку на додану вартість щодо операцій з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту устаткування, обладнання та комплектуючих до них, матеріалів резидентами індустріальних парків, якщо такі товари використовуються ними для облаштування таких індустріальних парків або для здійснення господарської діяльності у їх межах;

- передбачити можливість органів місцевого самоврядування встановлювати пільги та знижені ставки зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельного податку за земельні ділянки та орендної плати за користування земельною ділянкою державної чи комунальної власності, на якій створено індустріальний парк, для резидентів індустріальних парків.

Проте закон має досить неконкретний, рамковий характер, що знижує його практичне значення. Нормою прямої дії є пункт про звільнення від оподаткування строком на 5 років прибутку учасників індустріальних парків від здійснення господарської діяльності у сфері переробної промисловості, а також науково-дослідної діяльності, діяльності у сфері інформації і телекомунікацій. А також пункт про надання розстрочення (рівними частинами) сплати податку на додану вартість на термін до 60 календарних місяців без нарахування процентів та пені визначених при ввезенні на митну територію України у митному режимі імпорту інвестиційних товарів. Навряд чи такі пільги будуть мати значний ефект. При цьому в обґрунтуванні доцільності прийняття закону автори приводять приклади значно більш вагомих податкових пільг, які використовуються в країнах, де фіксується інтенсивний розвиток індустріальних парків та висока ефективність їх діяльності.

Значною мірою те, що в Україні не вдалося використати потенціал структурної модернізації економіки за рахунок застосування таких форм виробництва, як малий та середній бізнес, вільні економічні зони, технопарки, технополіси і зараз накопичується вкрай негативний досвід впровадження індустріальних парків. Це пояснюється хибною уявою про надмірність пільг, в тому числі податкових, як однієї з причин лобізму та корупції. Насправді ніяких серйозних доказів того, що Україна є європейським чи навіть світовим лідером по пільгам, немає. Більш того, проведені декілька років тому

дослідження під керівництвом професора А.І.Даниленка показали, що це не має ніякого відношення до реальності.

Самі по собі пільги, податкові та неподаткові, не можуть стати причиною корупції. Це складне соціально-економічне та політичне явище. Україні постійно пропонують максимально обмежити пільги, і ті, хто дає такі рекомендації, самі застосовують систему багатьох пільг. Типовий приклад – нав'язування рішення про відміну пільг аграрному сектору країни, в той час, як у ЄС вони на порядок більші. Тиск у цьому відношенні спричиняли і США з використанням важелів МВФ. Зрозуміло, що за всім цим стоїть бажання підірвати позиції України як потенційного конкурента.

Фактично необхідність використання пільг визнається в Законі України «Про внесення змін в деякі законодавчі акти України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку мережі індустріальних парків в Україні. Він був прийнятий 24.11.2015 року.

В Україні є колосальні можливості для розвитку розгалуженої мережі індустріальних парків, яких позбавлена більшість зарубіжних країн. Однією із основних умов для їх розвитку є створення інфраструктури для нормального функціонування. Причому, якщо за кордоном цю функцію значною мірою виконує держава, що потребує значних бюджетних витрат, то в Україні є можливість максимально мінімізувати ці витрати, так, щоб вони не обтяжували державний та місцеві бюджети. Це пов'язане з існуванням багатьох тисяч збанкрутілих підприємств, які припинили діяльність, але мають всю необхідну інфраструктуру (під'їзні шляхи, умови для енерго- та водопостачання тощо), на якій можна відновити виробництво на новій технологічній основі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. З урахуванням іноземного досвіду розвиток індустріальних парків в Україні потребує використання системи пільг, в тому числі податкових (пільгові ставки податку на прибуток; звільнення від ввізного мита на устаткування та матеріали, державні гарантії інвесторам від несприятливої зміни в податковому законодавстві тощо). Як і у випадках з вільними економічними зонами, технопарками та технополісами, малими та середніми високотехнологічними підприємствами, використання пільг при створенні та функціонуванні індустріальних парків є безальтернативними. Відмова від них унеможливить використання цих прогресивних форм структурної модернізації економіки.

В Україні існують вкрай сприятливі умови для створення індустріальних парків з використанням інфраструктури підприємств, які припинили свою діяльність внаслідок деіндустріалізації країни. Це – перевага в порівнянні з більшістю інших країн.

Перспективи подальших досліджень значною мірою пов'язані з необхідністю подолання хибних уявлень про податкові та інші форми державних пільг як джерела корупції та тінізації економіки. В цьому аспекті велике значення має аналіз та узагальнення досвіду зарубіжних країн, де фіксується стрімкий розвиток індустріальних парків або вони вже відіграють значну роль в структурній модернізації економіки. Особливої уваги потребує вивчення досвіду постсоціалістичних країн.

Список літератури

1. Бенювська Л. Індустріальні парки як інструмент розвитку регіональної економіки: теоретичні аспекти [Електронний ресурс] / Л. Бенювська. – Режим доступу: [http://ird.gov.ua/sep/sep20143\(107\)/sep20143\(107\)_509_BenovskaLY.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20143(107)/sep20143(107)_509_BenovskaLY.pdf)
2. Галасюк В. Индустриальные парки: как выиграть конкуренцию за инвестиции и рабочие места [Електронний ресурс] / В. Галасюк. – Режим доступа: <http://www.golos.com.ua/rus/article/277945>.

3. Закон України «Про індустріальні парки» (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>
4. Индустириальный парк [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1506212>
5. Інформація про індустріальні (промислові) парки, включені до Реєстру індустріальних (промислових) парків [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b7c98e95-35ef-4e4b-a612-88a0404ac6d2&title=InformatsiiaProIndustrialni-promislovi-Parki-VkliucheniDoRestruIndustrialnih-promislovikh-Parkiv>
6. Костин И. Больше парковых зон! [Электронный ресурс] / И. Костин. – Режим доступа: www.2000.ua/v-nomere/derzhava/realii/bolshe-parkovyh-zon.htm
7. Норт Д. К. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики [Текст] / Д. К. Норт. – М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 180с.
8. Портер М. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость [Текст] / М. Портер ; пер. с англ. Е. Калининой. – М.: «Альпина Паблишер», 2008 (2-е изд. - 2008). – 720 с.
9. Продовольственная проблема [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.grandars.ru/student/mirovaya-ekonomika/prodovolstvennaya-problema.html>
10. Сай-Боднар Л. Індустріальні парки: нові можливості [Електронний ресурс] / Л. Сай-Боднар. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9929>
11. Тоффлер Э. Третья волна = The Third Wave, 1980 [Текст] / Э. Тоффлер. – М.: АСТ, 2010. – 784 с.
12. Чайка Ю.М. Галузеві трансформації економіки України [Електронний ресурс] / Ю. М. Чайка // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки. – 2013. – № 4. – С. 21–25. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2013_4_5

References

1. Benovska, L. (2014). Industrialni parky yak instrument rozvytku rehionalnoi ekonomiky: teoretychni aspekty [Industrial parks as a tool of development of regional economy: theoretical aspects]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy - Socio-economic problems of the modern period in Ukraine*, 3(107), 509-517. ird.gov.ua. Retrieved from [http://ird.gov.ua/sep/sep20143\(107\)/sep20143\(107\)_509_BenovskaLY.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20143(107)/sep20143(107)_509_BenovskaLY.pdf) [in Ukrainian].
2. Galasjuk, V. (2016). Industrial'nye parki: kak vyigrat' konkurenciju za investicii i rabochie mesta [Industrial parks: how to win the competition for investment and jobs]. *golos.com.ua*. Retrieved from <http://www.golos.com.ua/rus/article/277945> [in Russian].
3. Zakon Ukrainy «Pro industrial'ni parky» [The Law of Ukraine «On the industrial parks»] zakon0.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>
4. Industrial'nyj park [Industrial park]. (n.d.). [academic.ru](http://dic.academic.ru). Retrieved from <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1506212> [in Russian].
5. Informatsiia pro industrialni (promyslovi) parky, vkljuчени do Reiestru industrialnykh (promyslovykh) parkiv [Information on industrial parks in the Register of industrial parks]. (n.d.). [me.gov.ua](http://www.me.gov.ua). Retrieved from <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b7c98e95-35ef-4e4b-a612-88a0404ac6d2&title=InformatsiiaProIndustrialni-promislovi-Parki-VkliucheniDoRestruIndustrialnih-promislovikh-Parkiv> [in Ukrainian].
6. Kostin, I. Bol'she parkovyh zon! [More parks!]. (n.d.). [2000.ua](http://www.2000.ua). Retrieved from www.2000.ua/v-nomere/derzhava/realii/bolshe-parkovyh-zon.htm [in Russian].
7. Nort, D. K. (1997). *Instituty, institucional'nye izmenenija i funkcionirovanie jekonomiki [Institutions, Institutional Change and Economic Performance]*. M.: Fond jekonomicheskoy knigi «Nachala» [in Russian].
8. Porter, Michael E. (2008). *Competitive Advantage*. (2d ed.). (E. Kalinina, Trans). M.: «Al'pina Pablisher».
9. Prodovol'stvennaja problema [The food problem]. (n.d.). [grandars.ru](http://www.grandars.ru). Retrieved from <http://www.grandars.ru/student/mirovaya-ekonomika/prodovolstvennaya-problema.htm> [in Russian].
10. Sai-Bodnar, L. (2016). Industrialni parky: novi mozhyvosti [Industrial parks: new opportunities]. [visnuk.com.ua](http://www.visnuk.com.ua). Retrieved from <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9929> [in Ukrainian].
11. Toffler, Alvin. (1980). *The Third Wave*. M.: AST. [in Russian].
12. Chaika, Iu. M. (2013). Haluzevi transformatsii ekonomiky Ukrainy [Sectoral economic transformation in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Ser. : Ekonomichni nauky* -

Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series. : Economic Science., 4, 21-25.
Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2013_4_5 [in Ukrainian].

Volodymyr Gamaliy, Professor, Doctor of Physical and Mathematical Sciences

Kirovohrad National Technical University, Kropivnitskiy, Ukraine

Oleksandr Koshik, Research Scientist, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

"Institute of Economics and Forecasting" of NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Nina Leginkova, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Kirovohrad Flight Academy of the National Aviation University, Kropivnitskiy, Ukraine

Analysis of the Role of Industrial Parks in the Structural Modernization of the Economy

The article is analyzed the international experience of creation of industrial parks and its role in the development and modernization of the industry. Grounded conclusion that in Ukraine there is an urgent need to study and implementation of the experience, because the country there have been extremely negative processes of de-industrialization. It actually loses the status of an industrial-agrarian country and becomes agrarian country.

The implementation of such a negative scenario will create a modern productive economy, so it is need reindustrialization of the new technological basis. And industrial parks can play in this process extremely important role. But in Ukraine still missing the necessary conditions for their development, many who deny the need to create them. In particular, denied the need for a system of benefits for them, including tax, although they are both in developed countries and in developing countries.

It is shown that Ukraine has very favorable conditions for the establishment of industrial parks using infrastructure companies that ceased operations as a result of de-industrialization of the country. Mostly it is preserved, especially in large cities. This is an advantage compared to most other countries, where it should be created virtually from scratch.

industrial parks, infrastructure of industrial parks, investments, favorable conditions of industrial parks

Одержано (Received) 20.11.20

Прорецензовано (Reviewed) 25.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016

УДК 338.012

М.І. Ібатуллін, доц., канд. екон. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

Проблеми формування конкурентоспроможності вітчизняної продукції свинарства на зовнішньому ринку

У статті розглядаються напрями підвищення рівня конкурентоспроможності на зовнішньому ринку продукції свинарства. Проведено оцінку конкурентоспроможності м'яса свиней, яловичини та птиці на основі індексів відносних торговельних переваг, відносної конкурентоспроможності м'яса свиней в інших країнах світу. Розглянуто методи та механізми державного стимулювання експорту продукції свинарства

свинарство, ціна, зовнішні ринки, конкуренція, імпорт

М.И. Ибатуллин, доц., канд. экон. наук

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, г. Киев, Украина

Проблемы формирования конкурентоспособности отечественной продукции свиноводства на внешнем рынке

В статье рассматриваются направления повышения конкурентоспособности на внешнем рынке продукции свиноводства. Проведена оценка конкурентоспособности мяса свиней, говядины и птицы на основе индексов относительных торговых преимуществ, относительной конкурентоспособности мяса свиней в других странах мира. Рассмотрены методы и механизмы государственного стимулирования экспорта продукции свиноводства.

свиноводство, цена, внешние рынки, конкуренция, импорт

© М.І. Ібатуллін, 2016